

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 6 września 2005 r.

dotycząca programu pomocy państwa wdrożonego przez Włochy na rzecz niektórych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, wyspecjalizowanych w inwestycjach w przedsiębiorstwa o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynkach regulowanych

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 3302)

(jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/638/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przepisami wymienionymi powyżej ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. POSTĘPOWANIE

(1) 2 października 2003 r. we Włoszech wszedł w życie, wraz z publikacją w Dzienniku Urzędowym Republiki Włoskiej nr 229 z dnia 2 października 2003 r., dekret z mocą ustawy (DL) z 30 września 2003 r. nr 269, zawierający „Pilne postanowienia mające na celu wsparcie rozwoju i poprawę sytuacji finansów publicznych” (DL 269/2003), przekształcony następnie w ustawę z 24 listopada, nr 326, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Republiki Włoskiej nr 274 z 25 listopada 2003 r. Artykuł 12 DL 269/2003 stanowi, iż wynik operacyjny osiągnięty przez niektóre przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowane w inwestowaniu w przedsiębiorstwa o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynku regulowanym Unii Europejskiej, jest objęty 5 % podatkiem zastępczym zamiast zwykłą 12,5 % stawką, stosowaną wobec niewyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych.

(2) Pismem z dnia 22 października 2003 r. (D/56756) Komisja zaprosiła władze włoskie do dostarczenia informacji odnośnie omawianych bodźców finansowych i ich wejścia w życie, aby zweryfikować możliwość uznania ich za pomoc w świetle art. 87 Traktatu. W tym samym liście Komisja przypomniała Włochom o obowiązku zgłoszenia Komisji wszelkich środków, które stanowią pomoc według art. 88 ust. 3 Traktatu, zanim zostaną one wprowadzone w życie.

(3) Pismami z dnia 11 listopada 2003 r. (A/37737) i z dnia 26 listopada 2003 r. (A/38138) władze włoskie przekazały wymagane informacje. 19 grudnia 2003 r. (D/58192) Komisja ponownie przypomniała Włochom o obowiązkach, które na nich ciążyą zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu i poprosiła władze włoskie o poinformowanie ewentualnych beneficjentów bodźców o konsekwencjach przewidzianych przez Traktat i przez art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ⁽²⁾, jeśli zostanie stwierdzone, że omawiane bodźce stanowią pomoc, która została udzielona bezprawnie, bez uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję.

(4) Pismem z dnia 11 maja 2004 r. (SG 2004 D/202046) Komisja poinformowała Włochy o podjęciu 7 maja 2004 r. decyzji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu odnośnie bodźców fiskalnych przyznanych przez Włochy omawianym środkiem.

⁽¹⁾ Dz.U. C 225 z 9.9.2004, str. 8.

⁽²⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

- (5) Pismem z dnia 14 lipca 2004 r. (A/35463) władze włoskie przedstawiły swoje uwagi.
- (6) Decyzja Komisji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego została opublikowana 9 września 2004 r. w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, a zainteresowane strony wezwano do przedstawienia swoich uwag w ciągu miesiąca od tej publikacji ⁽³⁾.
- (7) W dniach 16 i 27 września 2004 r. odbyły się dwa spotkania przedstawicieli Komisji z przedstawicielami włoskich organów podatkowych w celu przeanalizowania niektórych aspektów środka pomocy.
- (8) Pismem z dnia 7 października 2004 r. (A/37679) włoskie Zrzeszenie Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych (Assogestioni) przekazało swoje uwagi. Pismem z dnia 28 października 2004 r. (D/57696) Komisja przekazała te uwagi władzom włoskim. Pismem z dnia 6 grudnia 2004 r. (A/39479) władze włoskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące przekazanych uwag.
- (9) Pismem z dnia 18 lutego 2005 (A/31490) Assogestioni przedstawiło dodatkowe uwagi tytułem uzupełnienia tych przekazanych 7 października 2004 r. Pismem z dnia 24 lutego 2005 r. (D/51366) Komisja przekazała te uwagi władzom włoskim. Pismem z dnia 4 kwietnia 2005 r. (A/32813) władze włoskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące przekazanych uwag.
- (10) Pismem z dnia 28 lutego 2005 r. (A/31724) Europejska Federacja Funduszy i Spółek Inwestycyjnych (*European Federation of Investment and Companies – FEFSI*) przekazała swoje uwagi. Jako że uwagi te przedstawione zostały po upływie wyznaczonego terminu (patrz punkt 6) oraz były podobne do uwag przedstawionych przez Assogestioni, nie zostały one przekazane Włochom i nie były brane pod uwagę przy zatwierdzaniu niniejszej decyzji.
- II. OPIS ŚRODKA**
- Zarys ogólny**
- (11) Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 przewiduje bodźce fiskalne na korzyść niektórych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (instytucji inwestycyjnych), które są regulowane przez prawo włoskie. W szczególności stanowi, iż począwszy od roku podatkowego, w którym spełnione zostaną pewne określone warunki, wynik operacyjny osiągnięty przez niektóre przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe specjalizujące się („wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne”) w inwestycjach w przedsiębiorstwa o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej jest objęty 5 % podatkiem zastępczym zamiast zwykłą stawką 12,5 %. Ogólnie rzecz biorąc, we włoskim systemie opodatkowania inwestycji zbiorowych omawiany podatek pobierany jest corocznie od przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w oparciu o podstawę opodatkowania wyznaczoną przez kwotę odpowiadającą rocznemu wzrostowi codziennie rejestrowanej wartości ich majątku („wynik operacyjny”); w ten sposób opodatkowane zostają potencjalne wzrosty wartości osiągnięte przez inwestorów, inwestujących w te instytucje inwestycyjne. Dzięki temu systemowi inwestorzy nie muszą płacić dodatkowych podatków w momencie podziału dochodów pochodzących z tych inwestycji.
- (12) Środek modyfikuje system podatkowy obowiązujący we Włoszech w stosunku do dochodów kapitałowych różnych instytucji inwestycyjnych, wśród których są otwarte fundusze inwestycyjne objęte przepisami dyrektywy Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) ⁽⁴⁾, „historycznych funduszy luksemburskich”, spółek inwestycyjnych o kapitale zmiennym (SICAV) oraz zamkniętych funduszy inwestycyjnych, jak przewidziano w akcie normatywnym regulującym takie instytucje inwestycyjne. Powiązane rozporządzenia prawa włoskiego to w szczególności:
- art. 9 i 10b ustawy z dnia 23 marca 1983 r. nr 77 dotyczące klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego otwartych funduszy inwestycyjnych;
 - art. 11a dekretu z mocą ustawy z dnia 30 września 1983 r. nr 512 dotyczący klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego niektórych funduszy inwestycyjnych, a wśród nich tak zwanych „historycznych funduszy luksemburskich”;
 - art. 11 ustawy z dnia 14 sierpnia 1993 r. nr 344 dotyczący klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego zamkniętych funduszy inwestycyjnych;
 - art. 14 dekretu z mocą ustawy z dnia 25 stycznia 1992 r. nr 84 dotyczący klasyfikacji fiskalnej wyniku operacyjnego funduszy typu SICAV;
 - art. 7 i 9 dekretu z mocą ustawy z dnia 21 listopada 1997 r. nr 461 dotyczące opodatkowania dochodów kapitałowych i różnych dochodów inwestorów mających siedzibę we Włoszech;
 - art. 14 dekretu z mocą ustawy z dnia 21 kwietnia 1993 r. nr 124 dotyczącego klasyfikacji fiskalnej dochodów kapitałowych funduszy emerytalnych.
- (13) Omawiane instytucje inwestycyjne realizują zbiorowe inwestycje w zbywalne papiery wartościowe, takie jak obligacje, akcje i inne papiery wartościowe spółek notowa-

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. 375 z 31.12.1985, str. 3.

nych i nienotowanych na giełdach papierów wartościowych, w interesie zbiorowym wielu podmiotów inwestujących (zwanych „uczestnikami” lub „subskrybentami”). Instytucje inwestycyjne mogą przyjmować formę zarówno umownego funduszu inwestycyjnego pozbawionego osobowości prawnej (np. *unit trust* lub zbiorowego funduszu inwestycyjnego), zarządzanego przez wyodrębnioną majątkowo spółkę zarządzającą, jak i funduszu inwestycyjnego w formie spółki (np. typu SICAV)⁽⁵⁾ lub funduszu emerytalnego⁽⁶⁾. Instytucje inwestycyjne reprezentowane przez fundusze inwestowania zbiorowego dzielą się na fundusze „otwarte” i „zamknięte”⁽⁷⁾.

- (14) Art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 stanowi, że począwszy od roku podatkowego, w którym wchodzi w życie środek, wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne przewidziane przez omawiany akt normatywny objęte są 5 % podatkiem zastępczym od dochodów operacyjnych przez nie osiągniętych, odpowiadających rocznemu wzrostowi codziennie rejestrowanej wartości ich majątku, zamiast podatkiem 12,5 %.
- (15) W rozumieniu art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne rozumie się:
- instytucje inwestycyjne, których statut przewiduje wyraźnie, że nie mniej niż 2/3 ich aktywów zainwestowane zostało w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej, i
 - instytucje inwestycyjne, których wartość inwestycji w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej – po upływie roku od daty powstania lub dostosowania ich statutu do omawianego rozporządzenia – nie jest mniejsza, w ciągu roku kalendarzowego, od 2/3 wartości aktywów posiadanych przez co najmniej 1/6 łącznej liczby dni waloryzacji funduszu po zakończeniu wyżej wspomnianego okresu⁽⁸⁾, wskazanych w okresowych sprawozdaniach finansowych funduszu.

⁽⁵⁾ Zasadnicza różnica pomiędzy funduszami typu SICAV (funduszami mającymi formę spółki) a funduszami inwestycyjnymi mającymi formę umowną polega na braku odrębności majątkowej pomiędzy kapitałem inwestowanym i kapitałem spółki. Części udziałowe w funduszach typu SICAV (akcje) stanowią kapitał samej spółki.

⁽⁶⁾ Stawka podatku stosowana wobec dochodów operacyjnych funduszy emerytalnych nie jest bezpośrednio określana wyłącznie przez art. 12 dekretu DL 269/2003, jako że podlegają one specjalnym przepisom podatkowym. Jednak fundusze emerytalne, które inwestują w wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne zyskują specyficzny kredyt podatkowy, który pozwala im stosować specyficzną 5 % stawkę wobec części ich dochodów pochodzących z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych.

⁽⁷⁾ Różnica pomiędzy funduszami otwartymi i zamkniętymi polega na tym, że w tych ostatnich liczba części udziałowych emitowanych przez fundusz jest ustalona w akcie założycielskim na określoną liczbę lat, uczestnicy nie mogą żądać zwrotu swoich części udziałowych w dowolnym momencie, a nowe emisje części udziałowych są także ograniczone. Fundusze otwarte nie podlegają żadnemu z wymienionych ograniczeń (patrz „Zarządzenie Prezesa” Banku Włoskiego („Provvedimento del Governatore della Banca d'Italia) z dnia 27 sierpnia 2003 r.”, które zmienia rozporządzenia dotyczące OICVM przewidziane w poprzednim Zarządzeniu Prezesa z dnia 20 września 1999 r., dostosowując je do nowych przepisów wprowadzonych przez regulację prawną funduszy zamkniętych ogłoszoną dekretem nr 47 z 31 stycznia 2003 r.).

⁽⁸⁾ Ograniczenie to ustalone jest na okres 2 miesięcy w przypadku funduszy zamkniętych.

(16) W rozumieniu art. 12 dekretu z mocą ustawy nr 269/2003 przez spółki o małej i średniej kapitalizacji *cap* rozumie się spółki o kapitalizacji rynkowej nieprzekraczającej 800 milionów EUR, określonej na podstawie cen wskazanych ostatniego dnia notowania każdego kwartału roku kalendarzowego⁽⁹⁾.

(17) System stosuje się począwszy od roku podatkowego, w którym dostosowano statuty instytucji inwestycyjnych lub, w którym je uchwalono (w przypadku utworzenia nowych instytucji); w ten sposób zostaje wyraźnie ustanowiony obowiązek tych instytucji inwestowania co najmniej 2/3 własnych aktywów w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na regulowanym rynku papierów wartościowych Unii Europejskiej.

(18) System modyfikuje przepisy podatkowe dotyczące różnych włoskich instytucji zbiorowego inwestowania, zarówno tych, które są zarządzane we Włoszech na podstawie prawa włoskiego i podlegają we Włoszech opodatkowaniu podatkiem zastępczym przewidzianym dla dochodów operacyjnych osiąganych przez te instytucje inwestycyjne (instytucje inwestycyjne podlegające opodatkowaniu podatkiem zastępczym we Włoszech), jak i zagranicznych, których dochody operacyjne przypadające subskrybentom włoskim podlegają opodatkowaniu. Obowiązujący przepis w istocie zmienia z tym samym skutkiem systemy podatkowe obowiązujące instytucje inwestycyjne prawa zagranicznego regulowane przez wyżej wspomnianą dyrektywę Rady 85/611/EWG (zharmonizowane zagraniczne fundusze typu OICVM)⁽¹⁰⁾, których wynik operacyjny przypada inwestorom włoskim, lub których części udziałowe są w posiadaniu włoskich instytucji inwestycyjnych⁽¹¹⁾.

(19) Aby wyjaśnić efekty środka i to, w jaki sposób obejmuje on pośrednio obniżeniem podatku także instytucje niewyspecjalizowane i innych uczestników, konieczne jest odrębne przeanalizowanie różnych przepisów podatkowych dotyczących dochodów kapitałowych instytucji inwestycyjnych i ich uczestników, zmienionych art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003. W tym celu należy wprowadzić rozróżnienie pomiędzy „instytucjami inwestycyjnymi działającymi w charakterze pośredników finansowych, których dochód objęty jest podatkiem zastępczym we Włoszech” oraz „instytucjami inwestycyjnymi objętymi systemem opodatkowania zastępczego działającymi w charakterze uczestników innych instytucji inwestycyjnych”, jako że ta sama instytucja inwestycyjna może funkcjonować zarówno jako pośrednik finansowy (np. inwestuje w zbywalne papiery wartościowe) jak i jako subskrybent-uczestnik (np. inwestuje w inne przedsiębiorstwa inwestycyjne). Dochodom innych inwestorów zwolnionych z systemu opodatkowania podatkiem zastępczym,

⁽⁹⁾ Spółka może zostać zakwalifikowana jako spółka o małej lub średniej kapitalizacji na jeden lub więcej kwartałów roku kalendarzowego, w zależności od wahań giełdowych.

⁽¹⁰⁾ Środek nie ma bezpośredniego wpływu na opodatkowanie zagranicznych instytucji inwestycyjnych, które nie są objęte dyrektywą Rady 85/611/EWG.

⁽¹¹⁾ Uściślając, podczas gdy zagraniczne OICVM, które rozdzielają swój wynik operacyjny pomiędzy indywidualnych inwestorów włoskich, stosują potrącenie podatku we Włoszech w miejscu podziału, część wyniku operacyjnego uzyskana przez włoskie instytucje inwestycyjne uczestniczące w zagranicznych OICVM kwalifikuje się do ulgi w związku z podwójnym opodatkowaniem, poprzez podział części wyniku operacyjnego pochodzącego z tych zagranicznych OICVM.

którym objęte są instytucje inwestycyjne, poświęcony jest odrębny rozdział.

Opodatkowanie dochodów instytucji inwestycyjnych działających w charakterze pośredników finansowych objętych podatkiem zastępczym we Włoszech

- (20) W ramach systemu ogólnego instytucje inwestycyjne nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Wszystkie dochody operacyjne instytucji inwestycyjnych są jednak zwykle objęte 12,5 % podatkiem zastępczym od ich wyniku operacyjnego netto. Z reguły chodzi o ostateczny podatek, który zastępuje każdy dodatkowy podatek obejmujący dochody rozdzielane przez instytucje inwestycyjne.
- (21) Wynik operacyjny określa się odejmując od wartości aktywów netto funduszu na koniec roku przy wartości brutto naliczonego podatku zastępczego, powiększonego o zwroty i wszelkie dochody ewentualnie uzyskane w ciągu roku, wartość aktywów netto funduszu na początek roku i dochody z uczestnictwa w oszczędnościowych instytucjach zbiorowego inwestowania podlegających podatkowi zastępczemu, a także dochody zwolnione z podatku i podlegające odliczeniom opodatkowaniu u źródła⁽¹²⁾.
- (22) Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 zmienia ogólny system podatkowy, przewidując objęcie 5 % podatkiem zastępczym dochodu operacyjnego wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych.

Opodatkowanie dochodów instytucji inwestycyjnych podlegających systemowi opodatkowania podatkiem zastępczym działających w charakterze uczestników innych instytucji inwestycyjnych

- (23) Na podstawie systemu ogólnego wszystkie dochody dzielone pomiędzy własnych subskrybentów (włączając inne instytucje inwestycyjne) przez instytucje inwestycyjne objęte systemem opodatkowania zastępczego we Włoszech są wyłączone z jakiegokolwiek dodatkowego opodatkowania. Analizowany przepis utrzymuje taki system wyłączenia w odniesieniu do dochodów pochodzących z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych (podlegających podatkowi zastępczemu o 5 % zredukowanej stawce). Przepis ten zmniejsza ponadto rzeczywiste opodatkowanie dochodów niewyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, pochodzących z uczestnictwa w wyspecjalizowanych instytucjach inwestycyjnych prawa zagranicznego niepodlegających opodatkowaniu zastępczemu we Włoszech, zrównując je z poziomem 5 % stawki podatku zastępczego⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Zgodnie z rozporządzeniem artykułu 10b Ustawy nr 77/1983, dochody pochodzące z instytucji inwestycyjnych prawa zagranicznego nieobjętych dyrektywą Rady 85/611/EWG wchodzą w skład aktywów netto, nie podlegając opodatkowaniu u źródła.

⁽¹³⁾ Według przepisów ogólnych, tylko 40 % wyniku operacyjnego, jaki instytucja inwestycyjna prawa włoskiego uzyskuje z uczestnictwa w instytucji inwestycyjnej prawa zagranicznego, podlega opodatkowaniu we Włoszech, co oznacza, że dochód pochodzenia zagranicznego uzyskany przez instytucję inwestycyjną prawa włoskiego jest w rzeczywistości opodatkowany 5 % stawką (zastosowanie 12,5 % stawki wobec 40 % dochodów jest równoznaczne z zastosowaniem stawki 5 %). Wykluczając ponadto z wyniku operacyjnego instytucji inwestycyjnych całość dochodów kapitałowych pochodzących od wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych podlegających obniżonemu opodatkowaniu odpowiadającemu 5 % stawce, środek zapewnia jednakowe traktowanie subskrypcji w wyspecjalizowanych instytucjach inwestycyjnych zarówno prawa włoskiego, jak i zagranicznego.

Opodatkowanie dochodów operacyjnych osiągniętych lub przydzielonych innym subskrybentom instytucji inwestycyjnych niepodlegających opodatkowaniu zastępczemu

- (24) Dochody przydzielane przez instytucje inwestycyjne prawa włoskiego lub zagranicznego subskrybentom włoskim nie podlegają dodatkowemu opodatkowaniu we Włoszech, jako że zostały już opodatkowane u źródła w instytucji inwestycyjnej (potrącenie podatku). Gdyby jednak subskrybentem było przedsiębiorstwo prowadzące działalność jako przedsiębiorstwo handlowe, uzyskane w ten sposób dochody wchodziły w skład dochodu przedsiębiorstwa podlegającego 33 % stawce podatkowej. Takich przedsiębiorstw-beneficjentów dotyczy 15 % kredyt podatkowy, który całkowicie kompensuje podwójne opodatkowanie uzyskanych dochodów kapitałowych. System zasadniczo zatwierdza wyżej wymieniony kredyt podatkowy także wtedy, gdy dochody rozdzielane są przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne⁽¹⁴⁾.
- (25) Na podstawie art. 18 włoskiej ustawy o podatkach dochodowych (TUIR), dochody przyznane przez instytucje inwestycyjne prawa zagranicznego inwestorom włoskim podlegają 12,5 % podatkowi potrącanemu u źródła. Środek redukuje podatek potrącany u źródła do 5 %, jeśli dochody są rozdzielane przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne. Rozporządzenie to zapewnia jednakowe traktowanie subskrybentów części udziałowych w instytucjach

⁽¹⁴⁾ Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 utrzymuje aktualny 15 % kredyt podatkowy, aby uniknąć sytuacji, w której obniżona 5 % stawka podatku stosowana wobec wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych byłaby w większym stopniu odczuwana przez subskrybenta prowadzącego działalność w ramach przedsiębiorstwa. Ten ostatni podlegałby faktycznie znacznie większemu opodatkowaniu indywidualnemu, jeśli zamiast 15 % kredyt byłby ograniczony do 5 % (pokrywając się ze stawką podatku zastępczego płaconego przez instytucję inwestycyjną). W sumie 15 % stawka podatkowa pozwala uniknąć wyższego opodatkowania indywidualnego subskrybenta, pozostawiając stawkę całkowitego opodatkowania na poziomie 5 %. By jednak uniknąć sytuacji, kiedy za każdym razem, gdy zostanie zapłacony tylko 5 % podatek, subskrybenci odnosiliby bezprawnie korzyść z całego 15 % kredytu, środek ustala, że kredyt podatkowy stanowi kredyt ograniczony w części, w której nie znajduje pokrycia w podatku zastępczym od osiągniętego wyniku operacyjnego, a więc 9 %, i dlatego nie może zostać zwrócony lub wykorzystany jako ulga podatkowa od podatku dochodowego należnego w latach podatkowych, w których dochód został osiągnięty. Wreszcie, aby zrekomensować podatek pobrany u źródła, włoskie przepisy przewidują wypłacenie sumy tytułem zwrotu inwestorom zagranicznym (niebędącym rezydentami), którzy subskrybowali części udziałowe w instytucjach inwestycyjnych podlegających opodatkowaniu we Włoszech, i którym przysługuje prawo do zwrotu podatku równego 15 % od dochodów przyznawanych przez instytucje inwestycyjne, tytułem rekompensaty wcześniej zapłaconego podatku. Względnie obowiązujący przepis ogranicza zwrot do 6 %, gdy dochody są przyznawane przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne podlegające opodatkowaniu zastępczemu, którego stawka została zredukowana do 5 % na podstawie art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003.

inwestycyjnych prawa zagranicznego i subskrybentów części udziałowych w instytucjach inwestycyjnych prawa włoskiego.

- (26) Dochody osiągnięte przez instytucje inwestycyjne wchodzi w skład wyniku operacyjnego funduszy emerytalnych, które posiadają części udziałowe tych instytucji inwestycyjnych. Dochody te podlegają ponadto 11 % stawce podatku zastępczego. Aby uniknąć podwójnego opodatkowania wyniku osiągniętego przez fundusze emerytalne, przewidziano zastosowanie kredytu podatkowego równego 15 % dochodów do odliczenia od podatku zastępczego, któremu podlegają te fundusze emerytalne. Środek dostosowuje nowy system obniżonego opodatkowania przewidzianego dla wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych do specyficznego systemu podatkowego dla funduszy emerytalnych.
- (27) Równoległe do zmniejszenia podatku zastępczego, którym objęte są wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne, obowiązujący przepis redukuje do 6 % kredyt podatkowy przyznany w związku z dochodami pochodzącymi z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych prawa włoskiego. Artykuł 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003 stanowi ponadto, że część aktywów funduszy emerytalnych pochodząca z wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych prawa zagranicznego podlega 5 % realnemu podatkowi zastępczemu zamiast normalnej stawce 11 % ⁽¹⁵⁾.

III. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (28) Otwierając formalne postępowanie, Komisja uznała, że środek spełnia wszystkie kryteria, kwalifikujące go jako pomoc państwa na rzecz wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych oraz spółek o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu tych wyspecjalizowanych instytucji w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, a jednocześnie nie zgłosiła wątpliwości odnośnie obniżki podatku bezpośredniego przyznanej subskrybentom wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, jako że stanowi ona środek ogólny dla wszystkich inwestorów.
- (29) Zgłaszając wątpliwości co do możliwości istnienia pomocy na rzecz wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, Komisja uznała te ostatnie za „przedsiębiorstwa” w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, jako że mają one albo formę spółki i są samodzielnymi przedsiębiorstwami, albo stanowią odrębny majątek zarządzany przez przedsiębiorstwa konkurujące na rynkach inwestycyjnych. Po drugie, Komisja zauważyła, że wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne albo odnoszą bezpośrednią korzyść

⁽¹⁵⁾ W przypadku funduszy emerytalnych, ten realny (5 %) poziom wpływu podatku zastępczego na wynik uzyskany z udziału funduszy emerytalnych w wyspecjalizowanych instytucjach inwestycyjnych realizowany jest – zgodnie z różnymi specyficznymi przepisami podatkowymi dotyczącymi funduszy emerytalnych – poprzez wyłączenie z wyniku operacyjnego, podlegającego 11 % podatkowi zastępczemu, 54,55 % dochodów przyznanych przez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne prawa zagranicznego tak, że stosując 11 % podatek zastępczy wobec 45,45 % wyniku operacyjnego funduszy emerytalnych, uzyskuje się efekt odpowiadający zastosowaniu 5 % stawki wobec całości dochodów. Z drugiej strony, dochody pochodzące z funduszy emerytalnych związanych z wyspecjalizowanymi instytucjami inwestycyjnymi prawa włoskiego podlegają 11 % podatkowi zastępczemu, korzystając mimo to z 6 % kredytu podatkowego, przyznanego w celu zrekompensowania podatków już wpłaconych przez te wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne.

z obniżenia stawki podatkowej, albo w sposób pośredni korzystają z dodatkowych inwestycji kapitałowych z powodu obniżenia podatku, jakie środek przyznaje ich subskrybentom, kiedy inwestują oni przeważnie w spółki o małej i średniej kapitalizacji notowane na europejskim rynku regulowanym papierów wartościowych. Komisja stwierdziła ponadto, że omawiane korzyści nie są proporcjonalne do liczby akcji spółek o małej i średniej kapitalizacji będących w posiadaniu tych instytucji, ale zależą wyłącznie od ich statusu instytucji wyspecjalizowanych.

- (30) Jeśli chodzi o spółki o małej i średniej kapitalizacji, Komisja podkreśliła, że środek zapewnia w sposób pośredni korzyść spółkom, których akcje znajdują się w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, jako że zwiększa ich płynność, umożliwiając im dostęp do kapitału. Korzyść zależy od ich statusu spółki o małej i średniej kapitalizacji notowanej na europejskim rynku regulowanym papierów wartościowych, a nie od ich wyników, innych warunków lub inwestycji przez nie realizowanych.

IV. UWAGI WŁOCH ORAZ ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

- (31) W swoich uwagach zarówno Włochy, jak i Assogestioni stwierdziły, że omawiane instytucje inwestycyjne nie mogą być uznawane za przedsiębiorstwa, jako że stanowiłyby zwykłą masę majątkową zarządzaną przez odrębne przedsiębiorstwa. Te ostatnie podlegałyby zwykłemu opodatkowaniu zysków i nie odnosiłyby korzyści z obniżki podatku przewidzianej przez art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003.
- (32) Zarówno Włochy, jak i Assogestioni stwierdziły ponadto, że omawiany środek powinien zostać uznany za środek ogólnej polityki podatkowej, która przynosi bezpośredni zysk inwestorom i tylko w sposób pośredni wpływa na spółki o małej i średniej kapitalizacji oraz instytucje inwestycyjne. Według zainteresowanych stron środek ma na celu promowanie kapitalizacji rynku spółek o małej i średniej kapitalizacji, w stosunku do rynku innych spółek notowanych na giełdach papierów wartościowych w Europie, i jako taki nie wchodziłby w zakres zastosowania kontroli pomocy państwa. Zarówno Włochy, jak i zainteresowane strony wysunęły argument, że środek nie stanowiłby pomocy dla wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, ani dla niektórych spółek zarządzających. Pod tym względem władze włoskie stwierdziły, że środek jest otwarty dla wszystkich przedsiębiorstw, które tworzą odrębne instytucje inwestycyjne skierowane na inwestowanie głównie w spółki o małej i średniej kapitalizacji notowane na europejskim rynku regulowanym papierów wartościowych i dlatego stanowiłby środek ogólny.
- (33) Ponadto, na podstawie tych uwag środek nie miałby wpływu na konkurencję z tego powodu, że jakakolwiek europejska spółka o małej lub średniej kapitalizacji mogłaby korzystać z łatwiejszego dostępu do kapitału.

Ponadto środek nie stanowiłby pomocy dla spółek o małej i średniej kapitalizacji, gdyż instytucje inwestycyjne lub ich spółki zarządzające podejmowałyby swoje decyzje inwestycyjne mając na uwadze maksymalizację swoich zysków.

- (34) Assogestioni przedstawiło szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania systemu w jego pierwszym okresie istnienia (2004). W końcu 2004 roku działały trzy wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne: dwie z nich były funduszami, które istniały już wcześniej i przystosowały swój statut tak, by posiadać przeważnie akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych, trzecia była nowym funduszem. Assogestioni wskazało, że koszty poniesione przez skarż państwa z tytułu zastosowania środka w 2004 roku były minimalne. Na podstawie danych przedstawionych przez Assogestioni Komisja obliczyła, że straty wpływów podatkowych w 2004 roku wzrosły do około 1,1 miliona EUR, biorąc pod uwagę dostosowania niezbędne dla neutralizacji przeniesienia potencjalnych kredytów podatkowych związanych z opodatkowaniem z lat poprzednich. Zarówno Włochy, jak i zainteresowane strony utrzymują, że dane te świadczą o tym, iż omawiany środek nie ma znaczącego wpływu na konkurencję oraz na wymianę wewnątrzspółnotową, uważając, że także spółki o małej i średniej kapitalizacji oraz instytucje inwestycyjne założone za granicą mogłyby odnieść korzyść z pośrednich skutków obniżenia omawianego podatku.

V. OCENA ŚRODKA

Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu

- (35) Uwzględniając uwagi przedstawione przez władze włoskie oraz zainteresowane strony, Komisja potwierdza wyrażone stanowisko, to znaczy opinię, iż obniżenie podatku na rzecz inwestorów stanowi pomoc państwa zarówno na rzecz instytucji wyspecjalizowanych w inwestowaniu w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych, jak i dla spółek o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu tych instytucji, jako że spełnia ona kryteria przewidziane w art. 87 ust. 1 Traktatu.

Selektywna korzyść na rzecz wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych

- (36) Komisja potwierdza przede wszystkim tezę wyrażoną w liście wszczynającym formalne postępowanie wyjaśniające, zgodnie z którą w niektórych przypadkach instytucje inwestycyjne są przedsiębiorstwami w rozumieniu art. 87 Traktatu i dlatego mogą korzystać z obniżenia podatku przewidzianego w art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003. W szczególności Komisja uważa, że chociaż wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne nie odnoszą bezpośrednich korzyści z obniżenia podatku przyznanego ich subskrybentom, uzyskują one przynajmniej pośrednią korzyść ekonomiczną, jako że obniżka opodatkowania inwestycji w wyspecjalizowane instytucje skłania subskrybentów do nabywania części udziałowych wyspecjalizowanych instytucji, przyczyniając się w przypadku tych ostatnich do zwiększenia ich płynności i dochodów dodatkowych w formie opłat za zarządzanie i subskrypcję.
- (37) Na podstawie komunikatu Komisji „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”⁽¹⁶⁾, w przypadkach,

w których środek państwowy przewiduje utworzenie funduszu lub innej instytucji inwestycyjnej, konieczne jest ustalenie, czy sam fundusz lub instytucja inwestycyjna mogą uważać się za przedsiębiorstwo, które korzysta z pomocy państwa. W tym przypadku Komisja uwzględnia uwagę władz włoskich, według której wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne, które podlegają obniżonemu podatkowi zgodnie z art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003, stanowią po prostu masę majątkową i dlatego ogólnie rzecz biorąc nie mogą być uznawane za przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 Traktatu. Komisja zauważa jednak, że w niektórych przypadkach instytucje inwestycyjne przyjmują formę spółek i mogą odnosić indywidualne korzyści, mimo że opodatkowanie, któremu podlegają, jest oddzielne od opodatkowania majątku przez nie zarządzanego. Komisja zauważa również, że inne instytucje inwestycyjne nieposiadające osobowości prawnej zarządzane są przez przedsiębiorstwa, które konkurują z innymi jednostkami zajmującymi się zarządzaniem oszczędnościami, i dlatego wyżej wymienione przedsiębiorstwa mogą odnosić korzyści.

- (38) Komisja uważa, że wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne prowadzą działalność gospodarczą i stanowią przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 ust. 1. Zostało to potwierdzone przez orzeczenia Trybunału w zakresie podatku VAT. W szczególności Trybunał ustalił w ostatnim czasie⁽¹⁷⁾, że operacje przeprowadzane przez fundusze typu SICAV, które polegają na zbiorowym inwestowaniu w zbywalne papiery wartościowe, stanowią działalność gospodarczą prowadzoną przez podmioty pasywne według art. 4 ust. 2 szóstej dyrektywy Rady w sprawie podatku VAT⁽¹⁸⁾. Na podstawie orzeczenia⁽¹⁹⁾, biorąc pod uwagę pierwszą dyrektywę Rady⁽²⁰⁾, wnioskuje się, iż harmonizacja ustawodawstwa dotyczącego podatku VAT skierowana jest na eliminację czynników, które mogą zmienić warunki konkurencji, a więc na osiągnięcie neutralności konkurencyjnej. Zważywszy, że przepisy dotyczące pomocy państwa oraz dyrektywy dotyczące harmonizacji podatku VAT mają ten sam cel, Komisja uważa za stosowne odnieść się do orzeczenia dotyczącego wyżej wymienionych dyrektyw, które potwierdza, iż omawiane instytucje inwestycyjne, mające formę spółki lub niemające takiej formy, prowadzą działalność gospodarczą i dlatego stanowią one przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 ust. 1.
- (39) Komisja uważa zatem, że korzyść podatkowa przyznana inwestorom, którzy inwestują w wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne sprzyja samym instytucjom jako przedsiębiorstwom, kiedy mają one formę spółek, lub przedsiębiorstwom zarządzającym tymi instytucjami, kiedy

⁽¹⁷⁾ Sprawa C-8/03 BBL, punkty 42 i 43.

⁽¹⁸⁾ Szósta dyrektywa Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – Wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz. U. L 145 z 1977, str. 1). Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 2004/66/WE (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 35).

⁽¹⁹⁾ Sprawa 89/81, *Hong-Kong Trade Development Council* [1982] Orz. 1277, punkt 6.V. oraz sprawa C-317/94, *Elida Gibbs* [1996] Orz. I-5339, punkt 20.

⁽²⁰⁾ Pierwsza dyrektywa Rady 67/227/EWG z dnia 11 kwietnia 1967 r., w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych (Dz.U. L 71 z 14.4.1967, str. 1301). Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 77/388/WE (patrz przypis 19).

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 235 z 21.8.2001, str. 3, punkt IV.1.

mają one formę umowną. W szczególności wzrost popytu na części udziałowe wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych powoduje wzrost opłat operacyjnych i subskrypcyjnych uzyskanych przez instytucje lub przedsiębiorstwa, które zarządzają tymi instytucjami.

- (40) Argumentacja, według której środek nie jest selektywny, jako że nie sprzyja określonym instytucjom inwestycyjnym i spółkom zarządzającym w związku z ich wielkością, przynależnością narodową, miejscem rejestracji bądź założenia pozostaje bez znaczenia, jako że liczy się fakt, iż środek przewiduje nadzwyczajne obniżenie podatku ograniczone do instytucji inwestycyjnych wyspecjalizowanych w akcjach notowanych na giełdach papierów wartościowych spółek o małej i średniej kapitalizacji oraz ich spółek zarządzających. Na podstawie orzecznictwa skonsolidowanego⁽²¹⁾ fakt, że pomoc nie jest skierowana do jednego lub większej liczby wcześniej określonych specyficznych adresatów, ale podlega serii kryteriów obiektywnych, nie może poddawać pod dyskusję selektywnego charakteru środka państwowego. Komisja jest również zdania, iż fakt, że korzyści przyznane przez środek na rzecz przedsiębiorstw inwestycyjnych, które zarządzają wyspecjalizowanymi instytucjami inwestycyjnymi, jest korzyścią pośrednią, nie może wykluczać istnienia pomocy państwa, jako że według skonsolidowanego orzeczenia Trybunału⁽²²⁾, bezpośrednie korzyści podatkowe przyznane inwestorom, którzy nie są przedsiębiorstwami, stanowią pośrednią pomoc dla przedsiębiorstw, w które ci inwestorzy inwestują.
- (41) Komisja doszła więc do wniosku, że środek przynosi specyficzną, wyżej opisaną korzyść pośrednią instytucjom inwestycyjnym i ich spółkom zarządzającym, a stratę innym przedsiębiorstwom oferującym alternatywne formy inwestowania.

Selektywne korzyści na rzecz spółek o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych

- (42) Komisja potwierdza również stanowisko wyrażone w liście wszczynającym formalne postępowanie wyjaśniające, zgodnie z którym omawiany środek sprzyja spółkom o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, korzystających z obniżenia podatku przewidzianego w art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003. W szczególności Komisja jest zdania, że środek zapewnia selektywną, pośrednią korzyść spółkom o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, w postaci wzrostu popytu na ich akcje i wzrostu ich płynności. Argumentacja, według której nie istnieje żadna korzyść dla spółek o małej i średniej kapitalizacji, jako że fundusze i inwestorzy działają w celu maksymalizacji zysków, nie może zostać przyjęta, ponieważ korzystniejsze traktowanie podatkowe zachęca do inwestowania, powodując w ten sposób wzrost płynności spółek o małej i średniej kapitalizacji, także w warunkach braku aktywnego działania tych spółek zmierzającego do skorzystania z takiej możliwości.

- (43) Nie może zostać przyjęta także argumentacja, na podstawie której omawiany środek stanowiłby środek ogólnej polityki podatkowej zmierzającej do sprzyjania kapitalizacji spółek o małej i średniej kapitalizacji w Europie i nie podlegałby przepisom dotyczącym pomocy państwa. Komisja uważa, że przyznana korzyść podatkowa nie zrekompensuje zasadniczej różnicy w traktowaniu podatkowym między zbiorowymi inwestycjami w notowane spółki o małej i średniej kapitalizacji z jednej strony oraz zbiorowymi inwestycjami w inne spółki lub pojedynczymi inwestycjami w spółki nienotowane na giełdach papierów wartościowych z drugiej strony. Środka nie można też uzasadnić na podstawie jego specyficznego celu, jako że ogranicza się on do zastosowania obniżenia podatku w przypadku zbiorowych wyspecjalizowanych inwestycji w akcje spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na rynkach regulowanych i jako taki nie jest skierowany ani dostosowany do celu, jakim jest sprzyjanie kapitalizacji tych przedsiębiorstw, ale jest w znacznym stopniu zależny od warunku, aby inwestycje były realizowane poprzez wyspecjalizowane instytucje inwestycyjne.

Zasoby państwowe

- (44) Komisja uważa, że korzyści, o których mowa, przyznawane są przez państwo lub też poprzez wykorzystanie zasobów państwowych. Przyjmując do wiadomości, że Włochy nie przedstawiły sprzeciwu w związku z powyższym, Komisja potwierdza ocenę wyrażoną podczas wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, według której korzyść pochodzi od państwa, jako że opiera się na orzeczeniu się przez włoski skarbowy państwa wpływów z obowiązującego podatku.

Wpływ na konkurencję

- (45) Po rozważeniu skutków środka, Komisja potwierdza ocenę wyrażoną podczas wszczęcia formalnego postępowania, według której środek może zakłócać konkurencję pomiędzy przedsiębiorstwami i wpływać na wymianę pomiędzy Państwami Członkowskimi, ponieważ spółki będące beneficjentami mogą działać na rynkach międzynarodowych i prowadzić działalność handlową lub inną działalność gospodarczą na rynkach charakteryzujących się silną konkurencją. Według orzecznictwa skonsolidowanego⁽²³⁾, do tego, aby środek zakłócał konkurencję wystarczy, że beneficjent pomocy konkuruje z innymi przedsiębiorstwami na rynkach otwartych na konkurencję. W szczególności, instytucje zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowane w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji konkurują z innymi przedsiębiorstwami finansowymi i działają na rynku otwartym charakteryzującym się znacznym stopniem wymiany wewnątrzspółnotowej. Jeśli chodzi o spółki o małej i średniej kapitalizacji, których akcje są w posiadaniu wyspecjalizowanych instytucji inwestycyjnych, opisanych w art. 12 dekretu z mocą ustawy DL 269/2003, przynajmniej niektóre z nich aktywnie działają w sektorach, w których następuje wymiana między Państwami Członkowskimi.
- (46) Komisja jest zdania, że ani ograniczony koszt podatkowy związany z tym środkiem w 2004 roku (1,1 miliona EUR), ani ograniczona liczba instytucji inwestycyjnych działających w tymże roku (trzy), w stosunku do dużej liczby notowanych spółek o małej i średniej kapitalizacji, których

⁽²¹⁾ Sprawa T-55/99 *CETM przeciwko Komisji* [2000] Orz. II-3207, punkt 40 oraz sprawy połączone T-92/00 i T-103/00, *Territorio Histórico de Álava i inne przeciwko Komisji* [2002] Orz. II-1385, punkt 58.

⁽²²⁾ Sprawa C-156/98 *Niemcy przeciwko Komisji* [2000] Orz. I-6857, punkty 24-28 oraz sprawa T-93/02 *Confédération nationale du Crédit mutuel przeciwko Komisji*, wyrok z 18.1.2005, punkt 95.

⁽²³⁾ Sprawa T-214/95 *Het Vleemse Gewest przeciwko Komisji*, Orz. 1998, str. II-717.

akcje znalazły posiadaczy, nie może zmienić wniosku, że środek stanowi pomoc, po pierwsze dlatego, że według skonsolidowanego orzeczenia Trybunału⁽²⁴⁾ nawet niewielka pomoc ma wpływ na konkurencję, a po drugie dlatego, że Włochy nie wykluczają, że omawiany środek może mieć w przyszłości znacznie większy wpływ ekonomiczny. Należy ponadto zauważyć, że ograniczony wpływ środka może wynikać także z faktu, iż Komisja szybko wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie środka i że mogło to wpłynąć na zachowanie przedsiębiorstw. W końcu, chociaż liczba kwalifikujących się do objęcia pomocą spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskich rynkach regulowanych jest relatywnie większa w stosunku do wielkości obniżenia podatku w 2004 roku, dane przedstawione przez Włochy nie pozwalają twierdzić, iż korzyści przyznane pojedynczym beneficjentom mogą być traktowane jako pomoc *de minimis*.

- (47) Komisja doszła więc do wniosku, że omawiany środek powoduje zakłócanie (poprzez traktowanie podatkowe inwestorów) konkurencyjności niektórych przedsiębiorstw, prowadzących działalność handlową i w zakresie, w jakim działają one na rynkach otwartych na konkurencję międzynarodową, zakłóca konkurencję.

Legalność środka

- (48) Władze włoskie wprowadziły w życie środek bez uprzedniego powiadomienia Komisji, nie przestrzegając tym samym obowiązku przewidzianego w art. 88 ust. 3 Traktatu. W zakresie, w jakim stanowi on pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu i został wprowadzony w życie bez uprzedniej akceptacji Komisji, środek ma charakter pomocy bezprawnej.

Zgodność

- (49) Omawiany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, jego zgodność ze wspólnym rynkiem musi więc być oceniana w świetle odstępstw przewidzianych w art. 87 ust. 2 i w art. 87 ust. 3 Traktatu.
- (50) Władze włoskie nie zakwestionowały bezpośrednio oceny Komisji, o której mowa w piśmie wszczynającym formalne postępowanie wyjaśniające z 11 maja 2004 r., według której, w omawianym przypadku, nie ma zastosowania żadne z odstępstw, o których mowa w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu, wskutek których pomoc państwa może być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, a Komisja nie weszła w posiadanie nowych informacji, które poddawałyby w wątpliwość ten wniosek.
- (51) Korzyści w omawianym przypadku nie są powiązane z żadnym wydatkiem lub wiążą się z wydatkami niekwalifikującymi się do objęcia pomocą według przepisów dotyczących zwolnień w omawianej kategorii lub według istniejących wytycznych wspólnotowych.

- (52) Odstępstwa przewidziane w art. 87 ust. 2 Traktatu, dotyczące pomocy o charakterze socjalnym przyznawanej indywidualnym konsumentom, pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi oraz pomocy przyznawanej gospodarce niektórych regionów Republiki Federalnej Niemiec, nie mają w tym przypadku zastosowania.

- (53) Nie ma zastosowania również odstępstwo, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu, które przewiduje autoryzację pomocy przeznaczonej na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, jako że środek stosowany jest na całym terytorium Włoch, a nie tylko w regionach włoskich korzystających z pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu. Wreszcie program pomocy nie wydaje się w żaden sposób przyczyniać do rozwoju wyżej wspomnianych regionów.

- (54) W ten sam sposób, program nie może zostać uznany za ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mający na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce Włoch, jak przewidziano w art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu. Nie ma on także na celu wspierania kultury ani zachowania dziedzictwa kulturowego, jak stanowi art. 87 ust. 3 lit. d) Traktatu.

- (55) Wreszcie, omawiany środek powinien być oceniany w świetle art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Artykuł ten stanowi, że pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych jest dopuszczalna pod warunkiem, że nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Ulgi podatkowe przyznane za pośrednictwem środka nie są powiązane ani proporcjonalne do specyficznych inwestycji, tworzenia miejsc pracy lub specyficznych projektów, które przyczyniłyby się do ułatwiania rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Nie mogą one zostać uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie kryteriów ustalonych w komunikacie Komisji – „Pomoc państwa a kapitał podwyższonego ryzyka”⁽²⁵⁾, jako że przedmiotem inwestycji preferencyjnych są spółki notowane na europejskim rynku regulowanym, a władze włoskie nie wykazały, że spółki te nie korzystają z odpowiedniego dostępu do finansowania kapitałowego i w procesie pozyskiwania kapitału są narażone na koszty wyższe niż inne spółki. Komisja zauważa wreszcie, że jak to zostało stwierdzone przez Trybunał w kwestii innego środka pomocy na rzecz specyficznych inwestycji, „nie jest wykluczone, że sam system może znaleźć zastosowanie w przypadku przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji lub działających w sektorach wrażliwych regulowanych specyficznymi przepisami w zakresie pomocy”⁽²⁶⁾. Komisja doszła do

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 235 z 21.8.2001, str. 3.

⁽²⁶⁾ Sprawa C-156/98 Niemcy przeciwko Komisji Orz. 2000, str.I-6857, punkt 69.

⁽²⁴⁾ Sprawa C-142/87 Belgia przeciwko Komisji, Orz. 1990, str. I-959.

wniosku, że korzyści przyznane przez środek redukują koszty, które beneficjenci musieliby normalnie ponieść w toku prowadzonej działalności gospodarczej i dlatego muszą zostać uznane za pomoc państwa, jako że zgodnie z praktyką i z orzecznictwem, nie są zgodne ze wspólnym rynkiem.

VI. WNIOSKI

- (56) Komisja doszła do wniosku, że ulgi podatkowe przyznane za pośrednictwem omawianego środka stanowią program pomocy państwa, w przypadku którego nie ma zastosowania żadne z przewidzianych odstępstw od ogólnego zakazu takiej pomocy i który z tego powodu jest niezgodny ze wspólnym rynkiem. Komisja uważa ponadto, że Włochy bezprawnie wprowadziły w życie omawiany środek.
- (57) Stwierdzenie, że pomoc państwa została przyznana bezprawnie i jest niezgodna ze wspólnym rynkiem powoduje, jako normalną konsekwencję, że pomoc musi zostać odzyskana w celu przywrócenia w miarę możliwości konkurencyjności istniejącej przed udzieleniem tej pomocy.
- (58) Niniejsza decyzja dotyczy programu jako takiego i musi zostać wprowadzona w życie w trybie natychmiastowym, łącznie z odzyskaniem pomocy przyznanej w ramach programu zgodnie z art. 14 rozporządzenia wykonawczego nr 659/1999 ⁽²⁷⁾.
- (59) W tym celu Komisja uznaje za konieczne, po pierwsze, zażądać od Włoch natychmiastowego uchylecia pomocy opierającej się na różnicy w traktowaniu podatkowym dochodów operacyjnych, z korzyścią dla dochodów operacyjnych osiąganych przez instytucje inwestycyjne wyspecjalizowane w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych i do poinformowania wszystkich podmiotów powołanych do stosowania omawianych bodźców fiskalnych na podstawie stosownych przepisów krajowych, o których mowa w art. 12 dekretu DL 269/2003, o bezpośrednim zastosowaniu niniejszej decyzji Komisji.
- (60) Po drugie, Włochy będą musiały odzyskać pomoc udzieloną instytucjom inwestycyjnym lub przedsiębiorstwom zarządzającym instytucjami inwestycyjnymi mającym formę umowną, które są równocześnie pierwszymi beneficjentami pomocy i podmiotami zobowiązanymi do płacenia podatku zastępczego od dochodów operacyjnych na rzecz państwa. Kwota pomocy, którą należy odzyskać, odpowiada różnicy pomiędzy zwykłym podatkiem zastępczym a podatkiem obniżonym wskutek omawianych bodźców fiskalnych. Niniejsza decyzja nie zamyka możliwości pobierania przez instytucje inwestycyjne lub przedsiębiorstwa, które nimi zarządzają, odpowiedniej kwoty od swoich subskrybentów, jeśli taką możliwość przewiduje prawo krajowe. Obowiązek odzyskania pomocy nie wyklucza jednak możliwości, by całość lub część pomocy przyznanej indywidualnym beneficjentom była zgodna z przepisami art. 2 rozporządzenia Komisji nr 69/2001 z 12 stycznia 2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88

Traktatu w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* ⁽²⁸⁾.

- (61) Komisja wzywa Włochy do dostarczenia wymaganych informacji przy wykorzystaniu kwestionariusza, znajdującego się w Załączniku do niniejszej decyzji, sporządzając wykaz pośredników finansowych i innych podmiotów zainteresowanych odzyskaniem omawianego bodźca finansowego oraz podając jasną specyfikację środków przewidzianych i już zastosowanych w celu natychmiastowego odzyskania bezprawnej pomocy państwa. Komisja prosi Włochy o przedstawienie, w ciągu dwóch miesięcy od przyjęcia niniejszej decyzji, wszystkich dokumentów potwierdzających rozpoczęcie procedury odzyskania bezprawnej pomocy (np. okólników, nakazów windykacji, itp.).
- (62) Do kwot, które mają zostać odzyskane, należy doliczyć odsetki na podstawie rozporządzenia Komisji nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽²⁹⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Program pomocy państwa przyznanej w formie bodźców fiskalnych na rzecz instytucji zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowanych w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji notowanych na europejskim regulowanym rynku papierów wartościowych, o którym mowa w art. 12 dekretu z mocą ustawy nr 269/2003, który Włochy wprowadziły w życie naruszając art. 88 ust. 3 Traktatu, nie jest zgodny ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

Włochy uchylają program pomocy, o którym mowa w art. 1, ze skutkiem nabierającym mocy dwa miesiące od daty uzyskania pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji.

Artykuł 3

1. W ciągu dwóch miesięcy od daty pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji Włochy poinformują wszystkich pośredników finansowych, w tym instytucje zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe wyspecjalizowane w akcjach spółek o małej i średniej kapitalizacji i wszystkie inne podmioty zainteresowane zastosowaniem programu pomocy państwa, o którym mowa w art. 1, o decyzji Komisji, aby uznać wyżej wspomniany program za niezgodny ze wspólnym rynkiem.

2. Republika Włoska podejmie wszelkie kroki niezbędne w celu odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1 i nielegalnie oddanej do dyspozycji beneficjentom przez instytucje inwestycyjne mające formę spółek lub, zależnie od

⁽²⁷⁾ Zob. przypis 2.

⁽²⁸⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

⁽²⁹⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

przypadku, przez przedsiębiorstwa, które zarządzają instytucjami inwestycyjnymi mającymi formę umowną, bez uszczerbku dla ewentualnych odwołań przewidzianych przez prawo krajowe.

W ciągu dwóch miesięcy od daty pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji, Republika Włoska poinformuje Komisję o tożsamości beneficjentów, kwocie pomocy przyznanej indywidualnie i metodach, jakimi kwoty te zostały określone.

3. Odzyskanie zostanie zrealizowane niezwłocznie, według procedur prawa krajowego w celu zapewnienia natychmiastowego i skutecznego wykonania niniejszej decyzji.

4. Pomoc, którą należy odzyskać, powiększona jest o odsetki naliczane począwszy od daty udostępnienia pomocy beneficjentom do dnia jej rzeczywistego odzyskania.

Odsetki naliczane są zgodnie z rozporządzeniami, o których mowa w rozdziale V rozporządzenia (WE) nr 794/2004.

Artykuł 4

Włochy poinformują Komisję w terminie dwóch miesięcy od daty pisemnego powiadomienia o niniejszej decyzji o środkach przyjętych i przewidzianych w celu zastosowania się do niej. Informacje te zostaną przekazane za pośrednictwem kwestionariusza znajdującego się w Załączniku do niniejszej Decyzji. Włochy przedstawią w tym samym terminie wszystkie dokumenty potwierdzające rozpoczęcie procedury odzyskiwania bezprawnej pomocy od beneficjentów.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 6 września 2005 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

